

Den 1 juli 2007 får vi en ny Högskolelag och Högskoleförordning i Sverige. Därmed har Sverige tagit det avgörande klivet in i den s.k. Bologna-processen som skall ge studenterna rätt att läsa var de vill, få jobb var de vill och tillförsäkras utbildning av hög kvalitet. Här sammanfattar vicerektor *Per Warfvinge* hur förändringarna kommer att märkas på LTH.

Efter Bologna...

Just nu genomförs ett febrilt reformarbete på LTH. Alla våra utbildningar stöps om. Kursplanerna omarbetas, liksom utbildningsplaner och examenskrav. Under våren och sommaren har lärarna formulerat om kursplaner, med nya målformuleringar som gör det tydligare vad studenterna skall kunna efter godkänd kurs. De pedagogiska konsulterna i Genombrottet har genomfört otaliga kurser, workshops och seminarier med lärare, ledning och studenter. De administrativa systemen har byggts om, baserat på mängder av fattade och förmodade beslut.

Aldrig har så många genomfört en så stor högskolereform på så kort tid och med så lite extra resurser.

I denna ganska omfattande artikel skall jag beskriva hur reformen påverkar LTH och våra utbildningar. På många ställen

framskymtar säkert en viss osäkerhet och vaghet, men den beror på att mycket ännu inte är fastlagt. Samtidigt vill jag undvika att ställa ut löften som inte infrias.

LTH:s strategi

LTH skall fortsätta att erbjuda yrkesutbildningar i europeisk toppklass som ger anställning. Studentbasen är ungdomsstuderande från gymnasieskolan som siktar på en yrkesexamen från LTH. För att hålla kvaliteten uppe fordras ett aktivt internationellt utbyte där LTH förmår att attrahera duktiga studenter från partneruniversitet.

Vad händer med LTH:s utbildningar?

I korthet:

- Alla kursplaner, utbildningsplaner och examenskrav skrivs om

- Civilingenjörsutbildningen och arkitektutbildningen förlängs till 5 år
- Industridesignutbildningen delas upp i en 3-årig kandidat- och en 2-årig masterdel
- YTH-examen avskaffas och ersätts med 2-årig högskoleexamen
- Våra 1,5-åriga internationella magisterprogram blir till 2-åriga masterprogram

Högskoleingenjörsutbildningarna

Högskoleingenjörsutbildningar är de av LTH:s utbildningar som påverkas minst av Bologna-processen. Programmen behåller sin nuvarande form, huvudsakliga mål och innehåll. På LTH behåller vi påbyggnaden till civilingenjör som skall klaras av på 2,5 år.

Civilingenjörsutbildningarna

Civilingenjörsutbildningen förlängs till fem år vilket motsvarar 300 högskolepoäng. Därmed blir den fullt jämförbar med motsvarande utbildningar i resten av Europa. Både utbildningen och examen

kommer att fortsätta vara en sammanhållen, integrerad utbildning.

På LTH kommer utbildningen att organiseras med en "mjuk" indelning i 3 + 2 år. De 3 första åren utgörs av ett grundblock med mycket liten valfrihet för studenterna. Valfriheten begränsas för att ge plats åt något mer matematik, examinerande moment i ekonomi/entreprenörskap och hållbar utveckling.

Efter ca tre års studier kan studenterna ta ut en teknologisk kandidatexamen. De praktiska detaljerna kring detta som schemaläggning och kursplaner är ännu inte färdiga. LTH kommer inte att marknadsföra kandidatutbildningarna. Den som vill ha en kort teknisk utbildning som ger anställningsbarhet bör välja att läsa till högskoleingenjör.

Civilingenjörutbildningarnas sista två år består av tre delar: ett specialiseringsblock som kompletteras med valfria kurser och avslutas med ett examensarbete. En nyhet är att programmen, med undantag för Industriell ekonomi och Riskhantering, nu får en identisk struktur. Avsikten är att en likformig struktur skall

”LTH kommer i stället att använda masterprogram som instrument för profilering och för att stärka befintliga utbildningar och institutioner.”

underlätta studenternas val och planering, samt minska risken för överutbud av valfria kurser.

Den som fullföljt de sista två åren uppfyller automatiskt kurskraven för den nya masterexamen som införs 2007.

Programledningarna lägger idag ned ett mycket stort och bra arbete på att få en bra start på utbildningen. Ambitionen är att minska parallellläsning av kurser och att se till att studenterna får en rimlig arbetsbelastning. Under senare tid har antalet ”dolda” examinationer i form av inlämningsuppgifter, redovisningar etc ökat och jagar på studenterna. Jag är övertygad om att lärare och programledningar nu tillsammans ser över helheten så att arbetsituationen blir realistisk.

Arkitektutbildningen

Sedan omläggningen av Arkitekturutbildningen 2001 har programmet varit synnerligen framgångsrikt. Ateljéundervisningen har bidragit till att avhoppet drastiskt minskat och de avslutande projektkurserna attraherar europeiska

utbytesstudenter. Utbildningen kan alltså vidareutvecklas från en trygg bas både vad gäller studentrekrytering och utbildningskvalitet till att bli fem år. Även arkitektstudenterna kommer att erbjudas en möjlighet att ta en kandidatexamen efter cirka tre års studier.

Masterutbildningar

Runt om i landet planeras masterutbildningar i parti och minut. Raljerande kan man tycka att många institutioner (utanför LTH) förutsätter en ousinlig källa av studenter med grundexamen som är intresserade av just deras utbildningar. LTH kommer i stället att använda masterprogram som instrument för profilering och för att stärka befintliga utbildningar och institutioner. Man skall komma ihåg att antagning och urval till masterprogram är mycket komplicerat, tungrott och dyrt. På LTH skall vi från 2007 erbjuda fler ”course packages” på engelska. Dessa blir tydliga och attraktiva alternativ för studenter på våra partneruniversitet. Vi ser detta som ett enklare sätt att alla de positiva effekter som masterprogram kan ge.

Vad händer med studenter som redan är i ”systemet”?

De studenter som är antagna har rätt att ta ut en ”gammal” examen t o m 2015. Men självklart har de även rätt att ta den ”nya” examen. För detta räcker dock inte vilka 200 poäng (300 högskolepoäng) som helst, utan studenterna måste uppfylla de nya tuffare examenskraven som fastläggs först i mars 2007.

För den enskilda studenten betyder det att de skall ha läst (och klarat) kurser som motsvarar den utbildning som startar hösten 2007. Därför måste hela den nya utbildningen beskrivas i sin helhet i 2007 års utbildningsplaner. Det säger sig självt att utbildningsnämnderna i denna fråga kommer att få ett mycket svårt arbete där den nya högskoleförordningens krav inte får kompromissas bort.

Personligen tror och hoppas jag att studenterna väljer att ta ut sin ”gamla” examen så snart som möjligt för att kunna komma ut i yrkeslivet. Civilingenjör- och

arkitektexamen står sig redan idag utmärkt i internationell konkurrens. Ytterligare ett halvt års studier ger sannolikt ingen konkurrensfördel när man söker jobb.

Det kommer att ta tid att hitta former för att utfärda fem-årsexamina till våra nuvarande studenter. Det får dock inte bli en huvudfråga inom LTH, och jag ber alla att ha förståelse för det omöjliga i att före april ge besked om hur dagens studenter skall uppfylla kraven för nya examina.

Examina som går – och kommer

I Helsingborg ges utbildning till Yrkes-teknisk högskoleexamen, YTH, inom livs-medelsteknik. Denna examen tas bort i den nya högskoleförordningen. LTH anser att denna utbildning behövs i samhället, och att den är av mycket hög kvalitet. Vi kommer därför att fortsätta att ge utbildningen som framöver leder till högskoleexamen.

Industridesignutbildningen reformeras till en 3+2-modell. De studenter som antas till utbildningen kan bara garanteras plats till kandidatdelen och måste söka i konkurrens till utbildningens avslutande del. Vi hoppas att studenterna skall se detta som engagerande och sporrande, trots den osäkerhet det innebär.

Vart tog lärandet vägen?

Arbetet med att införa den nya högskoleförordningen, Bolognaformen om man så vill, innebär en enorm administrativ förändring. Men blir då utbildningarna bättre? Är allt detta arbete bara utanpåverk och pappersexercis?

Jag tror att utbildningarna som nystartar 2007 blir ännu bättre än de nuvarande. Jag är mycket imponerad över hur lärare, programledningar och studenter betraktar reformen som ett enastående tillfälle att utveckla mål, innehåll, pedagogik och examination. LTH:s lärare och programledningar har varit kloka nog att inte fastna i strukturreformer och formuleringar. I detta tunga arbete har man haft studenternas framtid och utveckling som ledstjärna.

Per Warfvinge

vicerektor med ansvar för grundutbildningen